

INFORMACIÓ PREVENTIVA CATEGORIA PROFESSIONAL: OFICIAL 1ª I 2ª MANTENIMENT

DESCRIPCIÓ DEL LLOC DE TREBALL

Són els treballadors o treballadores que, en possessió del títol de graduat de secundària, del títol del corresponent cicle formatiu de grua mitjà o del títol equivalent, o de la formació laboral equivalent, fan funcions pròpies d'un ofici amb un grau de perfeccionament que els permet dur a terme tant treballs generals com també els que suposen coneixements especials, amb cura i destresa, amb un rendiment òptim, amb una màxima economia de material i se'n responsabilitzen de l'execució.

Aquesta categoria pot tenir especialitats en funció de les tasques específiques corresponents a alguna de les activitats o oficis que es duen a terme i la denominació de cada especialitat es referirà a un ofici concret com ara: picapedrer/a, electricista, mecànic/a, fuster/a, jardiner/a, lampista, mestre/a d'aixa, veler/a, pintor/a, soldador/a, xapista, mecànic/a calefactor/a, sondista prospector/a, manteniment i conservació d'edificis i instal·lacions, etc... amb els termes descrits en la definició genèrica de funcions.

L'art. 14 de la Llei 31/1995, de prevenció de riscos laborals, i la Llei 54/2003, de reforma de la Llei 31/1995, obliga l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a **garantir la seguretat i la salut dels treballadors** públics al seu servei en tots els aspectes relacionats amb el treball.

Per aconseguir aquest objectiu serà necessària la realització de **l'avaluació de riscos laborals** per centre de feina i dels llocs de treball que hi estan adscrits. També que els treballadors de l'Administració es comprometin a dur a terme les accions i a prendre les mesures que puguin afectar de manera positiva la seva salut laboral.

RISCS DEL LLOC DE FEINA

Sobreesforços i postures forçades

Caigudes de persones a distint nivell i al mateix nivell

Cops o talls i encloses amb elements de màquines

Contacte elèctrics directes i indirectes

Projecció de partícules als ulls

Cremades per contacte

Exposició a substàncies càustiques o corrosives

Exposició a contaminants químics

Atropellaments o cops amb vehicles

Exposició a substàncies nocives (fums, vapors, pols)

Exposició a agents físics (vibracions, soroll, radiacions)

Risc d'incendi i explosió

Condicions ambientals desfavorables

Com eliminarem o reduïrem aquests riscos? D'una banda, amb les mesures preventives proposades en l'avaluació de riscos laborals del centre de treball i, de l'altra, amb la col·laboració dels treballadors en l'aplicació d'aquestes mesures de prevenció.

MESURES PREVENTIVES

Per **minimitzar aquests riscos**, cal que **els treballadors adoptin les mesures preventives** que es descriuen en aquesta fitxa per a cadascun dels riscos detectats, i que tinguin en compte tota la informació de les fitxes de recomanació següents, que hi ha en la pestanya de formació i informació de la pàgina web del Servei de Prevenció de Riscos Laborals del Govern de les Illes Balears:

- [Fitxa de recomanació d'extintors](#)
- [Fitxa de recomanació d'incendis](#)
- [Fitxa de recomanació ordre i neteja](#)
- [Fitxa de recomanació de la manipulació manual de càrregues](#)
- [Fitxa de recomanació de seguretat viària](#)
- [Fitxa de recomanació escales de mà](#)
- [Fitxa de recomanació etiquetes dels productes químics](#)
- [Fitxa de recomanació de bastides i plataformes](#)
- [Fitxa de recomanació de Treballs a la intempèrie](#)
- [Fitxa de recomanació equips de protecció individual](#)
- [Fitxa de recomanació eines manuals](#)
- [Fitxa de recomanació senyalització de seguretat](#)

Aquests riscos poden afectar a les treballadores en situació d'embaràs o part recent i als treballadors especialment sensibles a determinats riscos. Es per això necessari, que si et trobes en aquesta situació, et posis en contacte amb el Servei de Prevenció de Riscos Laborals.

A part d'aquesta informació, el **Servei de Prevenció de Riscos Laborals de la CAIB** disposa d'un pla de formació anual de diversa temàtica relacionada amb la prevenció de riscos laborals que pot servir com a complement i el podeu trobar a la pestanya de **Formació i Informació** de la pàgina web.

Mesures per prevenir sobreesforços i postures forçades

- Manipuleu les càrregues amb ajuda mecànica (carretons, maleta amb rodes,...) o amb ajuda de persones. Quan s'ha de manipular manualment, s'han d'adoptar una postura correcta: esquena recta i cames flexionades.
- No gireu mai la cintura per agafar un objecte i quan tingueu una càrrega a les mans, la columna sempre ha d'estar recta .
- Utilitzeu eines de treball amb un disseny adequat per evitar postures forçades i sobreesforços.
- Utilitzeu el carro o qualsevol ajuda mecànica per desplaçar càrregues pesades; heu d'evitar arrossegar les bosses i objectes pesants.
- L'apilament de bosses o caixes no ha de superar mai l'alçada dels braços.
- Feis canvis de postures i descansos en aquelles tasques que impliquen una sobrecàrrega postural.
- També hi ha la possibilitat d'alternar tasques de càrrega postural elevada amb tasques de baixa càrrega postural. (vegeu fitxa de recomanació de *manipulació manual de càrregues*.)

Mesures per prevenir caigudes a distint nivell

- A les escales fixes no circuleu amb presses i extremau les precaucions (per exemple, inspeccionau l'estat de la superfície dels esglaons: si està mullada o si és relliscosa, utilitzau els passamans,...)
- Si hi ha alguna situació potencialment perillosa, comunicar-la immediatament al cap.
- No substituïu les escales per altres elements com ara cadires, caixes, etc..
- Feu ús de les escales de mà amb suports antilliscants i un angle de col·locació correcte (75°).
- Les escales de tisores han de tenir un sistema que eviti que s'obrin (cadena o similar). Us hi podeu mai "a cavall".
- Si feu treballs en altells o zones elevades heu de comprovar que hi ha baranes amb llisó intermedi i entornpeus.
- L'ascens, descens i el treball amb l'escala de mà sempre s'han de fer de cara a la feina que s'ha de fer, mai d'esquena.
- No les utilitzeu simultàniament dos treballadors (vegeu la fitxa de recomanació "Esgaons de mà").
- Munteu correctament les bastides i cal que disposin de marcat CE.
- Si els equips de protecció col·lectiva no són suficients, utilitzeu EPI's: cinturons, arnès, cordes d'amarratge.
- Efectueu les operacions de manteniment sempre amb la màquina aturada i adequadament enclavada, per personal autoritzat.
- Abans de utilitzar-les i per mantenir-les s'han de consultar el manual d'instruccions.

Mesures per prevenir caigudes al mateix nivell

- Les zones de pas i les sortides haurien de mantenir-se sempre degudament buides i convenientment senyalitzades.
- Netejau ràpidament qualssevol abocament o vessament que s'hi faci.
- Comprovau l'estat del sòl en l'interior dels edificis: si està mullat, si és relliscós, si hi ha escales,...
- Evitau córrer pel centre de treball.
- Feis ús de calçat còmode, que subjecti el taló i amb sola antilliscant.
- Ordeneu les eines i els materials en les seves caixes.

Mesures per prevenir la projecció de partícules als ulls

- Les màquines d'accionament per abrasió haurien d'estar dotades de cobertura protectora.
- Utilitzeu equips de protecció individual amb marcat CE.

Mesures per prevenir cops, talls i encloses amb màquines

- Les prestatgeries han d'estar fixades a la paret o una amb l'altra.
- No ompliu excessivament els calaixos superiors dels arxivadors, ni s'ha d'obrir més d'un calaix al mateix temps.
- No carregueu en excés armaris o prestatgeries, ni col·loqueu objectes pesats en la part superior.
- Entre llocs de treball hi ha d'haver una distància suficient per accedir-hi fàcilment.
- No retireu ni anul·leu la protecció dels equips de treball (guillotina manual).
- Llegiu el manual d'instruccions de les màquines abans d'utilitzar-les.
- Utilitzau els equips i les eines exclusivament en la forma i per a la tasca que han estat concebuts (tissores, cúter, etc..)
- Desau els objectes punxants o tallants després de fer-los servir.
- Les màquines i eines han de tenir el certificat CE.
- Comproveu que les màquines amb parts tallants disposen de resguards per evitar que les mans accedeixin a la zona de perill.
- No manipuleu els resguards de les màquines.
- Les màquines només seran utilitzades per personal designat per l'empresa i amb una formació i informació dels seus riscos.

Mesures per prevenir contactes elèctrics i encloses amb elements de màquines

- Comuniqueu al servei de manteniment de qualsevol anomalia observada en la instal·lació elèctrica, i no manipular-la.
- No manipuleu la instal·lació, cables, endolls, etc. que es trobin accidentalment mullats o si teniu les mans o els peus humits.
- No utilitzeu equips elèctrics ni cables o endolls que no es trobin en bon estat.
- Eviteu que hagi cables pel sòl, principalment en les zones humides o mullades.
- No efectueu preses de corrent directament en els cables nus.
- Per desendollar no heu d'estirar el cable, sinó la base.
- Feu inspeccions visuals dels equips i eines abans d'emprar-los i després d'una modificació, reparació, accident o incident, així com del seu comportament elèctric.
- Seguiu en tot moment les instruccions del fabricant en l'ús, manteniment, conservació i reparació d'eines i equips de treball elèctrics
- Comproveu que les característiques elèctriques són adequades al treball (atmosfera explosives, humides, risc d'incendi, etc..)
- Utilitzeu escales que siguin aïllants en totes les seves parts.
- Utilitzeu els equips i les eines per a la finalitat que indica el fabricant.

Mesures per prevenir incendis i explosions

- Manteniu el lloc de treball net i ordenat
- No sobrecarregueu els endolls; no connecteu diversos receptors de potència elevada en una sola presa.
- Heu de conèixer la ubicació dels extintors en el centre de treball i la manera d'emprar-los. Reviseu la situació i manteniment dels extintors d'incendis i que són adequats a la classe de foc.
- Cal que conegueu les sortides d'emergència i informeu de les deficiències detectades a la persona responsable (sortides d'emergència amb clau o obstaculitzades).
- Comuniqueu qualsevol anomalia que pugui originar un incendi. Manteniu buit l'accés als mitjans d'extinció contra incendis, a les sortides d'emergència i a les vies d'evacuació; tots han de ser visibles.
- Cal que conegueu les instruccions d'actuació en cas d'emergència o a qui adreçar-se en cas d'emergència.
- Disposeu només la quantitat necessària de materials inflamables i combustibles per al treball del dia; la resta ha d'estar en un magatzem o en locals independents aïllats i ventilats.
- No feu treballs elèctrics en tensió en emplaçaments amb atmosferes explosives.
- Controleu i eviteu la concentració de pólvores, resines i fibres en sus pensió mitjançant l'extracció localitzada.

Mesures per prevenir atropellaments o cops amb vehicles

- Conduïu prudentment i respectau el Codi de circulació en els desplaçaments amb vehicle o motocicleta.
- Per evitar accidents de trànsit, controlau els factors següents: velocitat adequada, senyals de trànsit i bon manteniment del cotxe.
- Utilitzau l'armilla reflectora en baixar del cotxe. Quan camineu per la vorera, parau esment a l'entrada i sortida de vehicles dels garatges.
- Circulaeu sempre per la dreta, sense impedir la marxa de la resta de vianants.
- Quan hàgiu de travessar una calçada, abans de baixar de la vorera, mira a banda i banda per comprovar que tots els vehicles estan aturats.
- El treballador ha d'esforçar-se a dormir 8 hores diàries, no fer menjar copiosos abans de qualsevol viatge, fer aturades de 5 minuts cada 200 km o el que es el mateix, cada 2 hores aproximadament, mantenir una correcta ventilació en el cotxe, no posar molt alta la calefacció, no fumar, ja que distreu i pot augmentar la somnolència.
- S'haurà de revisar i mantenir el vehicle en bon estat: llums, frens, motors, etc.. (vegeu fitxa de recomanació "Seguretat Vial".)

Mesures per prevenir l'exposició a contaminants químics

- Utilitzeu els productes químics d'acord amb les fitxes de seguretat proporcionades pel fabricant i empraueu els equips de protecció individual que s'hi indiquen (ulleres, mascareta, etc.)
- No emmagatzemeu productes químics en envasos diferents de l'original.
- Heu de llegir atentament les instruccions i fitxes de seguretat dels productes. Emmagatzemeu els productes en llocs adequats.
- Sol·liciteu les fitxes de dades de seguretat dels productes químics que utilitzau i seguïu-ne les indicacions.

Mesures per prevenir el risc d'exposició a substàncies nocives (fums, vapors, pols, aerosols)

- Ventilació adequada del local, ja sigui natural o forçada.
- Cas que sigui necessari, instal·leu sistemes d'extracció localitzada en l'origen del focus.
- Manteniu els recipients dels productes tancats.
- Utilitzeu equips respiratoris de protecció individual, amb marcat CE, si nos fos possible o fos insuficient l'extracció localitzada.
- Consulteu les fitxes de dades de seguretat dels productes utilitzats.

Mesures per prevenir el contacte amb substàncies càustiques o corrosives

- Utilitzeu ulleres de protecció quan feu ús de desgreixador o qualsevol altre producte corrosiu .
- En qualsevol cas s'han d'utilitzar les proteccions necessàries (guants , ulleres i mascareta) d'acord amb les etiquetes o fitxes de dades de seguretat del productes químics que empreu.
- Eviteu el contacte dels productes amb la pell i els ulls.
- Renteu-vos sempre les mans amb sabó quan acabeu la feina o quan hagueu manejat algun producte abans de menjar, beure i fumar.

Mesures per prevenir l'exposició a agents físics (vibracions, soroll, radiacions)

- Teniu en compte el nivell de soroll a l'hora de comprar una màquina o un equip de treball.
- Efectueu el manteniment de la maquinària i dels equips de treball indicats pel fabricant.
- Aïlleu els centres d'emissió de soroll i tèrmicament les superfícies calentes dels equips.
- Intenteu soldar en llocs el més amplis possibles.
- Feu una vigilància periòdica de la salut. Utilitzeu els mitjans de protecció individual (protectors auditius,faixes antivibratòries,etc.) segons el risc i les indicacions del fabricant.

Mesures per prevenir davant condicions mediambientals desfavorables

- Proporcioneu roba de protecció adequada.
- En treballs a l'exterior es recomana fer pauses periòdiques en funció de la climatologia (en períodes calorosos en llocs ventilats i preferentment en l'ombra).

Mesures per prevenir contactes tèrmics

- Separeu les zones de risc i senyalitzeu-les adequadament.
- Aïlleu tèrmicament els objectes i les eines amb anses, mànecs, etc.)
- Treballeu en espais el més amplis possible.
- Aïlleu tèrmicament les superfícies calentes.
- Instal·leu revestiment termoïllant en les canonades.
- Utilitzeu equips de protecció individual amb marcat CE en cas que manipuleu objectes o superfícies calentes.